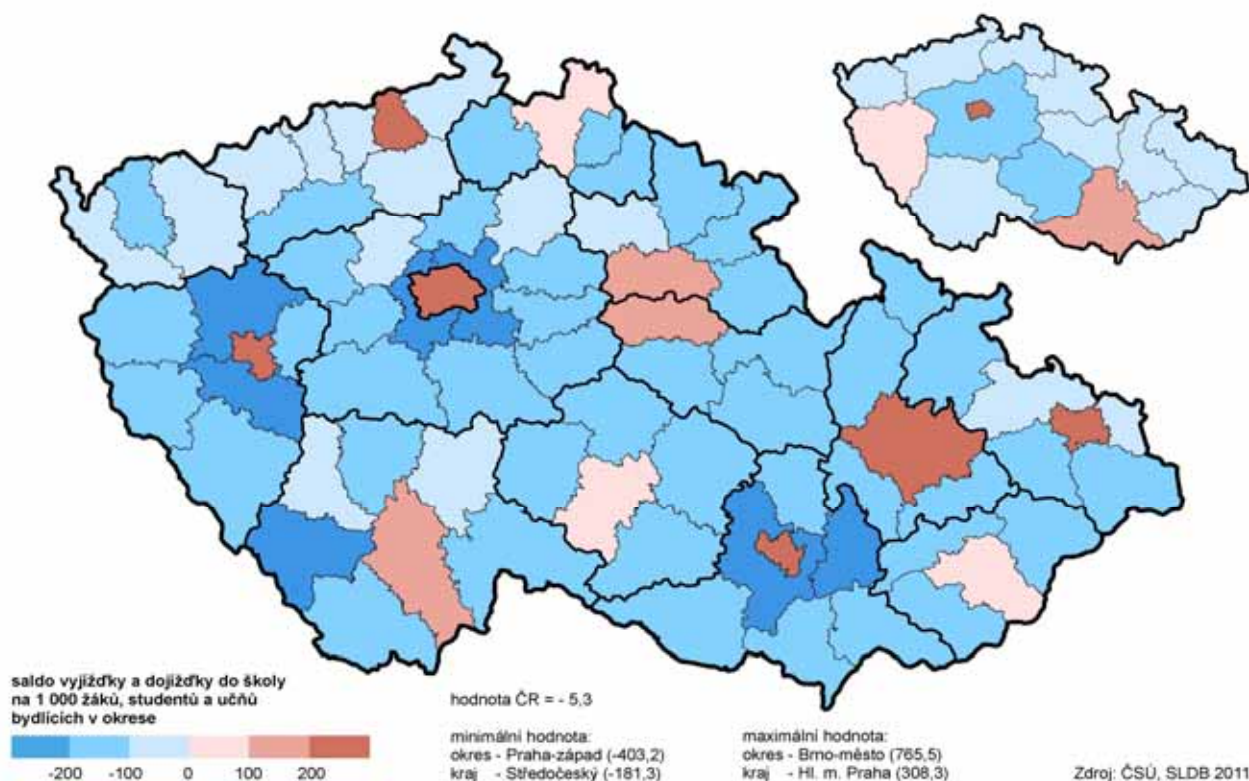

sousedí s okresy Prachatice, Strakonice, Příbram, Beroun, Rakovník, Louny, Karlovy Vary a Cheb. Má však s nimi (vyjma K. Varů, Chebu a Loun) převážně záporné saldo dojíždky.

Největšími centry dojíždky byla většina větších měst Plzeňského kraje

Největšími centry dojíždky podle výsledků SLDB 2011 jsou v Plzeňském kraji obce (města) Domažlice v okrese Domažlice (2 589 dojíždějících osob), v okrese Klatovy jsou to Klatovy (3 376 osob) a Sušice (824 osob), město Plzeň (23 121 osob), v okrese Plzeň-jih město Přeštice (841 osob), v okrese Plzeň-sever město Nýřany (904 osob), město Rokycany (2 237 osob) v okrese Rokycany a v okrese Tachov města Tachov (1 100 osob) a Bor (971 osob). K významným faktorům, které ovlivňovaly počty dojíždějících za práci, patří bezesporu vliv dálnice D5, která ve svém důsledku znamenala přiblížení Prahy, restrukturalizace průmyslu v některých místech regionu a v neposlední řadě i tzv. „otevření“ hranic.

Saldo vyjíždky a dojíždky do školy v okresech a krajích

6. Domácnosti

Kraj patří ke krajům s nižším podílem rodinných domácností

V Plzeňském kraji bylo ke dni sčítání zjištěno 242 397 hospodařících domácností, z nichž 62,4 % tvořily rodinné domácnosti a 37,6 % nerodinné domácnosti. Podílem rodinných domácností se region řadí na desáté místo v ČR. Kraj patří ke krajům s nižším podílem rodinných domácností. Vůbec nejnižšího podílu rodinných domácností dosahují kraje Hl. město Praha (52,7 %), Karlovarský (58,6 %) a Ústecký (59,7 %). Naopak nejvyšší podíl mají kraje Vysočina (68,3 %) a Zlínský (67,9 %). Výsledky sčítání potvrdily, že vyšší podíl rodinných domácností se vyskytuje v krajích, které vyznávají tradiční způsob života, ve kterých žije vyšší podíl věřících a rodina pro ně představuje významnou životní hodnotou. Nižší podíl rodinných domácností je zastoupen v krajích, buď s vyšším podílem nezaměstnaných (Karlovarský a Ústecký), nebo naopak s vyšším životním standardem (Hl. město Praha).

6.1. Struktura domácností

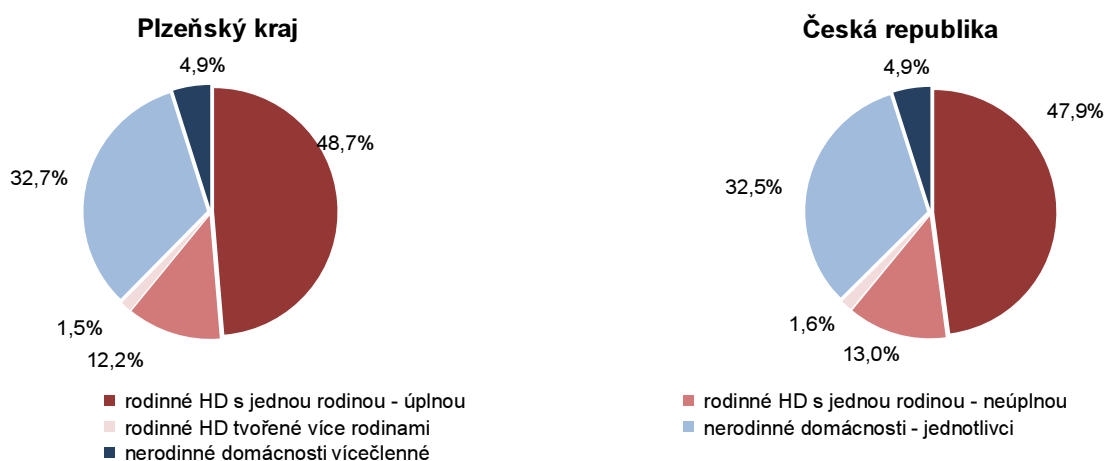
Sedmý krajský podíl z hospodařících domácností ČR

Podíl hospodařících domácností Plzeňského kraje činil 5,5 % hospodařících domácností ČR. V rámci krajů ČR se Plzeňský kraj umístil na sedmém místě. Na 1 hospodařící domácnost Plzeňského kraje připadlo v průměru 2,31 členů domácnosti (v ČR 2,34 členů domácnosti).

Tab. 6.1.1 Základní údaje o hospodařících domácnostech

	Hospodařící domácnosti celkem	v tom						
		rodinné domácnosti				nerodinné domácnosti		
		celkem	v tom tvořené			celkem	v tom	
			1 rodinou	2 rodinami	3 a více rodinami		domácnosti jednotlivců	vícečlenné nerodinné domácnosti
Počet domácností	242 397	151 206	147 651	3 522	33	91 191	79 334	11 857
%	100,0	62,4	97,6	2,3	0,0	37,6	87,0	13,0
Počet členů domácností	558 897	449 063	430 555	18 232	276	109 834	79 334	30 500
Průměrný počet členů	2,31	2,97	2,92	5,18	8,36	1,20	1,00	2,57

Graf 6.1 Struktura hospodařících domácností

pozn.: HD = hospodařící domácnosti

Rodinné domácnosti tvořené 1 rodinou tvořily nejvyšší podíl z hospodařících domácností

Struktura hospodařících domácností byla tvořena z 62,4 % rodinnými domácnostmi, z 32,7 % domácnostmi jednotlivců a ze 4,9 % vícečlennými nerodinnými domácnostmi. Z celkového počtu 242 397 hospodařících domácností představovaly rodinné domácnosti tvořené 1 rodinou 60,9 % a rodinné domácnosti tvořené 2 rodinami 1,5 %.

Nejvyšší podíl jednočlenných a dvoučlenných hospodařících domácností žije v krajském městě Plzni

Hospodařící domácnosti Plzeňského kraje tvoří 32,7 % domácnosti jednočlenné, 30,5 % domácnosti dvoučlenné, 17,5 % tříčlenné, 14,4 % čtyřčlenné a 4,8 % pěti a vícečlenné

Nejvyšší podíl tříčlenných domácností žije v obcích od 1 000 do 4 999 obyvatel, čtyřčlenných v obcích od 500 do 999 obyvatel

Podle velikostních skupin obcí bydlel nejvyšší podíl hospodařících domácností jednočlenných (37,5 %) a dvoučlenných (32,0 %) v krajském městě Plzni (velikostní skupina 100 000 a více obyvatel). Zároveň byl zjištěn v krajském městě nejnižší podíl tříčlenných (16,4 %), čtyřčlenných (11,0 %) a pěti a vícečlenných domácností (3,1 %). Nejnižší podíl jednočlenných hospodařících domácností byl zaznamenán v obcích s počtem 200 až 499 obyvatel (28,2 %) a 500 až 999 (28,7 %) a nejnižší podíl dvoučlenných hospodařících domácností byl v obcích s 1 000 až 1 999 obyvateli (28,5 %) a 500 až 999 obyvateli (28,6 %).

Nejvyšší podíl tříčlenných hospodařících domácností (18,5 %) se shodně vyskytoval v obcích s počtem obyvatel 1 000 až 1 999 a 2 000 až 4 999. V obcích s počtem 500 až 999 obyvatel žil nejvyšší podíl čtyřčlenných hospodařících domácností (17,7 %) a v obcích do 199 obyvatel nejvyšší podíl pěti a vícečlenných hospodařících domácností (7,4 %).

Tab. 6.1.2 Hospodařící domácnosti podle velikostních skupin obcí a počtu členů

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Hospodařící domácnosti	242 397	8 458	19 235	21 161	65 641	40 031	9 570	78 301
v tom podle počtu členů (%):								
1	30,4	30,4	28,2	28,7	29,5	33,5	32,6	37,5
2	29,8	29,5	29,9	28,6	29,6	30,3	31,8	32,0
3	18,0	17,0	18,2	18,0	18,5	17,6	17,3	16,4
4	16,1	15,7	16,7	17,7	16,8	14,4	13,9	11,0
5 a více	5,7	7,4	7,0	6,9	5,7	4,3	4,4	3,1

V krajském městě Plzni žije nejnížší podíl rodinných domácností

Porovnáme-li podíly rodinných domácností z celkového počtu hospodařících domácností podle velikostních skupin obcí, pak nejnížší podíl rodinných domácností 55,8 % žil v městě Plzni. Zároveň zde bydlel nejvyšší podíl domácností jednotlivců 37,5 % a vícečlenných nerodinných domácností 6,7 %. Ve větších městech existuje více pracovních příležitostí a rodina nepředstavuje jediný způsob seberealizace. Větší města se více přibližují západnímu životnímu stylu, větší mobilita umožňuje jednotlivcům navazovat více vztahů a zároveň věnovat více času pracovní kariéře. Pracovní kariéra znamená pro jednotlivce i vyšší ekonomický standard, než kterého by mohl jednotlivec dosáhnout, kdyby žil v rodině.

Nejvyšší podíly rodinných domácností se vyskytovaly v obcích od 200 do 499 obyvatel

V obcích velikostní skupiny 200 až 499 obyvatel se vyskytoval nejvyšší podíl rodinných domácností 68,1 %, druhou nejčtenější skupinu představují obce s 500 až 999 obyvateli, v této skupině tvořily rodinné domácnosti 67,7 %. Lidé žijící v malých obcích častěji upřednostňují tradiční styl života, rodina pro ně znamená určitou formu seberealizace. V těchto velikostních skupinách obcí žije zároveň i nejmenší podíl jednotlivců. Nejnížší podíl vícečlenných nerodinných domácností s 3,6 % bydlel v obcích velikostních skupin 500 až 999 a 2 000 až 4 999 obyvatel.

Tab. 6.1.3 Hospodařící domácnosti podle velikostních skupin obcí a typu domácnosti

	Celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Hospodařící domácnosti	242 397	8 458	19 235	21 161	65 641	40 031	9 570	78 301
v tom (%):								
rodinné domácnosti	62,4	65,5	68,1	67,7	66,6	61,9	63,3	55,8
domácnosti jednotlivců	32,7	30,4	28,2	28,7	29,5	33,5	32,6	37,5
vícečlenné nerodinné domácnosti	4,9	4,0	3,7	3,6	3,9	4,6	4,1	6,7

Kraj patří ke krajům s nižší ekonomickou aktivitou hospodařících domácností

Ekonomická aktivita hospodařících domácností Plzeňského kraje dosahovala 67,8 %. Oproti krajům ČR patřil Plzeňský kraj ke krajům s nižší ekonomickou aktivitou (pátá nejnížší ekonomická aktivita). V ČR činila ekonomická aktivita hospodařících domácností 68,7 %. Na 1 hospodařící domácnost připadlo v průměru 1,14 ekonomicky aktivních členů. Z celkového počtu 242 397 hospodařících domácností bylo 77 986 domácností ekonomicky neaktivních tj. 32,2 %. Plzeňský kraj se řadí mezi kraje s vyšší ekonomickou neaktivitou hospodařících domácností (10. pořadí v rámci krajů ČR).

Rostoucí trend ekonomicky neaktivních domácností souvisí se stárnutím populace, která je podmíněna klesající úhrnou plodností žen a prodlužující se průměrnou délkou života. Přibývá počet domácností starobních důchodců, který není schopen zastavit ani neustále se prodlužující odchod obyvatel do starobního důchodu. Díky kvalitní lékařské péči se prodlužuje průměrná délka života. Řada rodin odkládá narození potomka až po vybudování vlastní kariéry, prosazování individuálních zájmů vede ke zmenšování rodin, a tím i ke snižování počtu dětí, které v průměru na jednu ženu připadají. Stárnutí populace se prohlubuje, podíl stárnoucí složky (III. generace) roste rychleji než podíl dětské složky (I. generace).

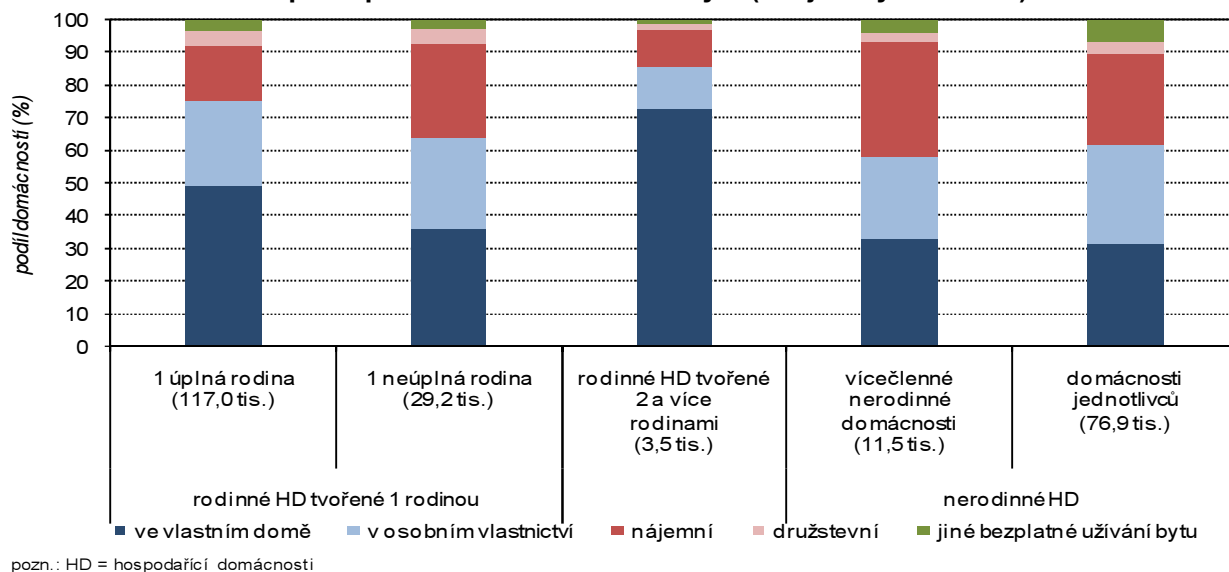
Nejvíce hospodařících domácností bydlí

Z celkového počtu 242 397 hospodařících domácností bydlí v Plzeňském kraji 98,2 % v bytech, 1,7 % mimo byty a 0,1 % v ubytovacích zařízeních různého typu. V absolutní míře žije v bytech 238 093 hospodařících domácností.

v kraji v bytových domech

Struktura hospodařících domácností bydlících v bytech je tvořena ze 47,3 % domácnostmi bydlících v rodinných domech, z 51,1 % domácnostmi bydlících v bytových domech a 1,6 % domácností bydlí v ostatních budovách.

Graf 6.2 Hospodařící domácnosti bydlící v bytech podle typu domácnosti a podle právního důvodu užívání bytu (ze zjištěných hodnot)

V kraji bydlí v bytech se sníženou kvalitou nižší podíl hospodařících domácností oproti ČR

Z celkového počtu 238 093 hospodařících domácností v bytech připadlo 91,9 % na standardní byty a 5,3 % na byty se sníženou kvalitou. Podíl hospodařících domácností bydlících v bytech se sníženou kvalitou byl v Plzeňském kraji o 0,2 procentních bodů nižší než v ČR. Z celkového počtu standardních bytů tvořily byty s ústředním topením a úplným příslušenstvím v 94,4 % v Plzeňském kraji a 95,3 % v ČR.

V Plzeňském kraji se oproti ČR vyskytoval vyšší podíl hospodařících domácností v bytech s větší obytnou plochou na 1 osobu. V Plzeňském kraji bydlelo v bytech s obytnou plochou 40 m² a více, které připadaly na 1 osobu, 24,2 % hospodařících bytových domácností, zatímco v ČR 22,7 % hospodařících bytových domácností. Byty s obytnou plochou 9,9 m² připadajících na 1 osobu obývalo 4,7 % hospodařících bytových domácností kraje a 5,3 % hospodařících bytových domácností ČR.

Kraj patřil z hlediska vybavenosti bytových domácností osobním počítačem s internetem k méně vybaveným krajům

Z celkového počtu 226 298 bytových domácností bylo vybaveno osobním počítačem 54,1 %, z těchto bytových domácností vlastnilo osobní počítač s internetem 50,4 % a 3,7 % osobní počítač bez internetu. Z hlediska vybavenosti bytových domácností osobním počítačem s internetem patřil Plzeňský kraj v porovnání s ostatními kraji k méně vybaveným krajům (třetí nejnižší podíl). V krajích ČR se vybavenost bytových domácností osobním počítačem s internetem pohybovala v rozmezí (46,3 % až 57,4 %). Nejnižší vybavenosti dosáhl Karlovarský kraj (46,3 %) a Ústecký kraj (48,5 %), naopak nejvyšší vybavenost byla zjištěna v krajích Hl. město Praha (57,4 %) a Jihomoravském (55,1 %). V ČR činila vybavenost bytových domácností osobním počítačem s internetem (53,0 %).

6.2. Rodinné domácnosti

Nejnižší podíl rodinných domácností tvořených 1 rodinou byl zjištěn na Moravě

Nejnižší podíl rodinných domácností tvořených 2 a více rodinami byl v Hl. městě Praha

V Plzeňském kraji bylo zjištěno 151 206 rodinných domácností, z nichž domácnosti tvořené 1 rodinou představovaly 97,6 % a domácnosti tvořené 2 a více rodinami 2,4 %.

Porovnáme-li podíly rodinných domácností tvořených 1 rodinou z celkového počtu rodinných domácností v rámci krajů ČR, pak nejnižší podíl těchto rodinných domácností byl zjištěn v krajích Jihomoravském (96,6 %), Vysočina (96,7 %) a Zlínském (96,8 %). Zároveň byly v těchto krajích zaznamenány nejvyšší podíly rodinných domácností tvořených 2 a více rodinami.

V porovnání s ostatními kraji patřil Plzeňský kraj spolu s Královéhradeckým krajem ke krajům průměrným (osmý nejnižší podíl rodinných domácností

tvořených 1 rodinou). Oba kraje dosahovaly přibližně úroveň ČR (97,5 % rodinných domácností tvořených 1 rodinou).

Nejnižší podíl rodinných domácností tvořených 2 a více rodinami byl zaznamenán v krajích Hl. město Praha (1,6 %), Ústeckém (1,9 %) a Karlovarském (2,1 %). V těchto krajích se zároveň vyskytoval nejvyšší podíl rodinných domácností tvořených 1 rodinou.

Plzeňský kraj spolu s Královéhradeckým krajem patřil ke krajům průměrným (šestý nejnižší podíl rodinných domácností tvořených 2 a více rodinami). Oba kraje dosahovaly přibližně úroveň ČR 2,5 %.

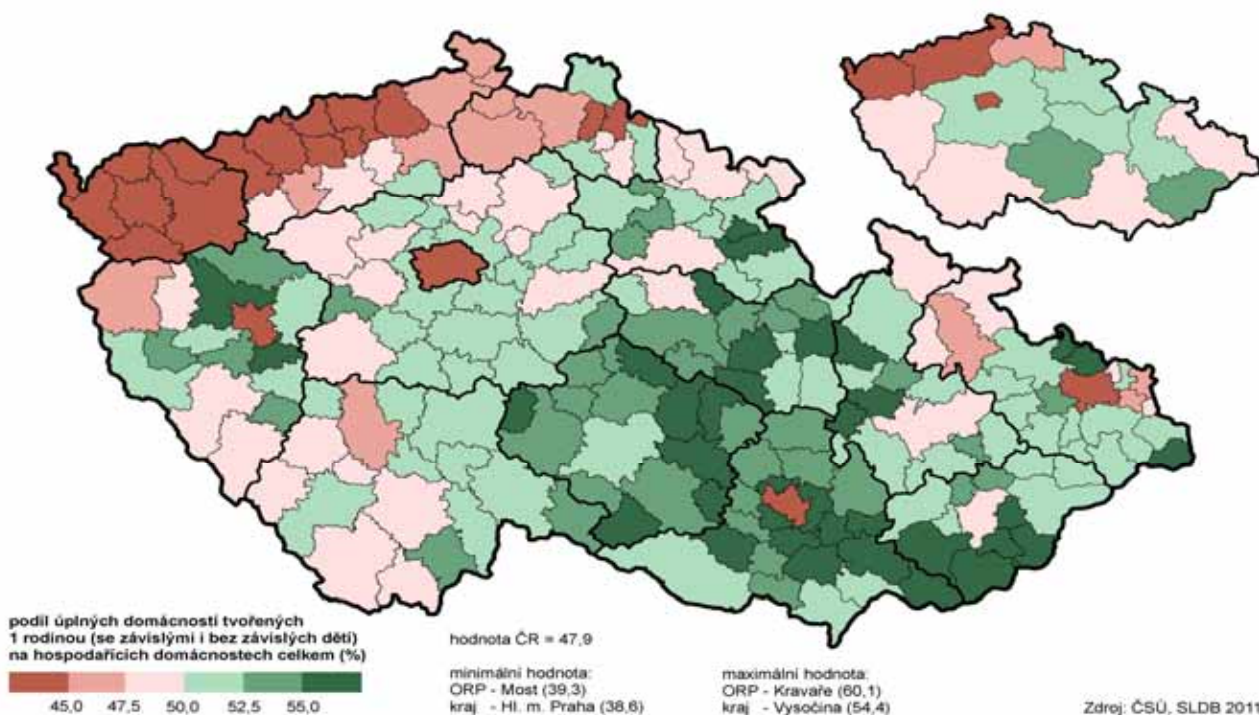
V Plzeňském kraji činily z celkového počtu 147 651 rodinných domácností tvořených 1 rodinou úplné rodiny 80 % a neúplné rodiny 20 %. Podíl úplných rodin v krajích ČR se pohyboval v rozmezí od 74,5 % do 82,3 %. V rámci krajů ČR patřil Plzeňský kraj ke krajům s vyšším podílem úplných rodin. V pořadí podle nejvyššího podílu úplných rodin se kraj umístil na 5. místě. V ČR dosáhl podíl úplných rodin 78,6 %.

Vyšší podíl úplných rodin z rodinných domácností tvořených 1 rodinou v kraji

Tab. 6.2.1 Rodinné domácnosti podle velikostních skupin obcí a podle typu domácnosti

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Rodinné domácnosti	151 206	5 541	13 100	14 322	43 712	24 796	6 055	43 680
v tom:								
tvořené 1 rodinou	147 651	5 329	12 643	13 857	42 564	24 322	5 924	43 012
úplné rodiny	118 056	4 397	10 413	11 609	34 632	19 088	4 612	33 305
v tom (%):								
se závislími dětmi	39,5	36,8	38,5	41,4	42,1	39,9	38,6	36,5
bez závislých dětí	60,5	63,2	61,5	58,6	57,9	60,1	61,4	63,5
neúplné rodiny	29 595	932	2 230	2 248	7 932	5 234	1 312	9 707
v tom (%):								
se závislími dětmi	52,5	42,1	45,7	46,9	52,6	55,5	54	55
bez závislých dětí	47,5	57,9	54,3	53,1	47,4	44,5	46	45
tvořené 2 a více rodinami	3 555	212	457	465	1 148	474	131	668

Úplné rodiny ve správních obvodech ORP a krajích

Nejvyšší podíl úplných rodin tvořených 1 rodinou žije v obcích od 500 do 999 obyvatel
 Nejvyšší podíl neúplných rodin tvořených 1 rodinou žije v obcích od 10 000 do 19 999 obyvatel
 Nejvyšší podíl rodinných domácností bydlicích obývá byt se čtyřmi obytnými místnostmi

Nejvyšší podíl úplných rodin tvořených 1 rodinou bydlel v obcích velikostních skupin 500 až 999 obyvatel (83,5 %) a do 199 obyvatel (82,5 %), zároveň žil v těchto obcích nejnižší podíl neúplných rodin tvořených 1 rodinou.

Nejnižší podíl úplných rodin tvořených 1 rodinou se vyskytoval v obcích velikostní skupiny 10 000 až 19 999 obyvatel (77,1 %) a v krajském městě Plzni 77,4 %, současně zde žil nejvyšší podíl neúplných rodin tvořených 1 rodinou.

V kraji bydlelo v bytech 149 740 rodinných domácností tj. 99,0 % z celkového počtu rodinných domácností. Z těchto 149 740 rodinných domácností žilo v bytech standardních 96 % a v bytech se sníženou kvalitou 2,8 %. Nejvyšší podíl rodinných domácností bydlicích obýval byt se čtyřmi obytnými místnostmi (33,5 %) a byt s pěti a více místnostmi (28,1 %), naopak nejnižší podíl rodinných domácností bydlel v bytech s jednou obytnou místností (2,1 %) a se dvěma obytnými místnostmi (7,7 %).

Z hlediska právního využívání bytů bydlelo nejvíce rodinných domácností Plzeňského kraje ve vlastním domě (45,5 %) a v bytech v osobním vlastnictví (25,0 %) a v nájemních bytech (18 %). Nejméně rodinných domácností využívalo bydlení v družstevních bytech (3,9 %) a jiného bezplatného užívání bytu (3,2 %).

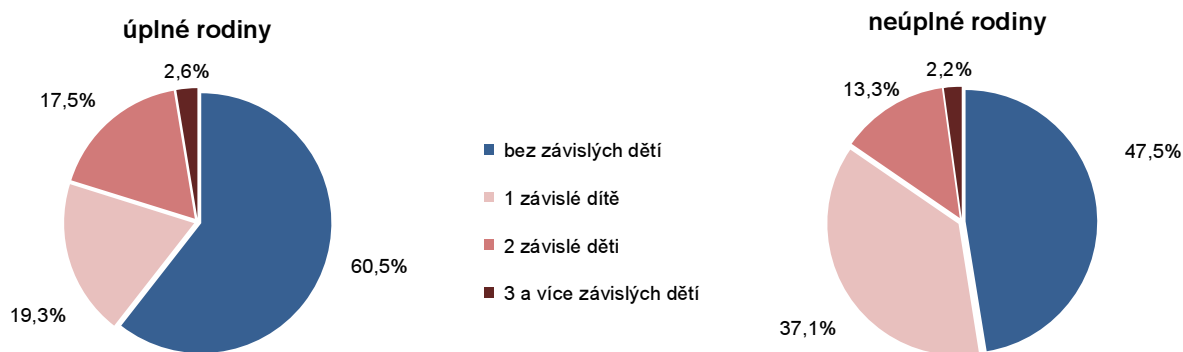
Tab. 6.2.2 Rodinné domácnosti bydlicí v bytech podle typu domácnosti a podle typu bytu, právního důvodu užívání a velikosti bytu

	Celkem	v tom hospodářské domácnosti tvořené								2 a více rodinami
		1 rodinou								
		úplné rodiny				neúplné rodiny				
		celkem	s počtem závislých dětí			celkem	s počtem závislých dětí			
0	1		2 a více	0	1		2 a více			
Rodinné domácnosti bydlicí v bytech	149 740	117 003	70 822	22 571	23 610	29 196	13 927	10 781	4 488	3 541
z toho podle typu bytu (%):										
byty standardní	96,0	97,0	97,0	96,0	98,2	91,8	92,5	89,7	94,7	97,9
byty se sníženou kvalitou	2,8	2,2	2,2	3,0	1,4	5,4	5,2	6,4	3,5	1,8
z toho podle právního důvodu užívání bytu (%):										
ve vlastním domě	45,5	47,8	47,3	44,2	52,4	33,2	39,6	26,4	30,1	71,1
v osobním vlastnictví	25,0	25,3	27,0	24,8	20,4	25,4	26,4	25,0	23,2	12,4
jiné bezplatné užívání bytu	3,2	3,5	3,5	3,0	4,0	2,4	2,0	2,6	3,3	1,4
nájemní	18,0	16,2	15,1	18,7	17,0	26,3	20,9	30,5	32,9	11,1
družstevní	3,9	3,9	3,7	4,7	3,7	4,2	4,3	4,2	4,1	1,6
z toho podle počtu obytných místností bytu (%):										
1	2,1	1,8	2,1	1,6	1,0	3,4	3,1	4,0	2,9	1,2
2	7,7	6,7	7,5	6,6	4,5	12,2	10,7	15,0	10,4	3,3
3	24,5	24,4	26,8	22,4	18,8	26,6	27,1	25,7	27,3	13,4
4	33,5	34,7	34,7	34,4	34,8	29,4	31,0	26,8	30,5	29,1
5 a více	28,1	29,5	26,0	30,6	38,9	19,8	21,0	17,1	22,8	51,1

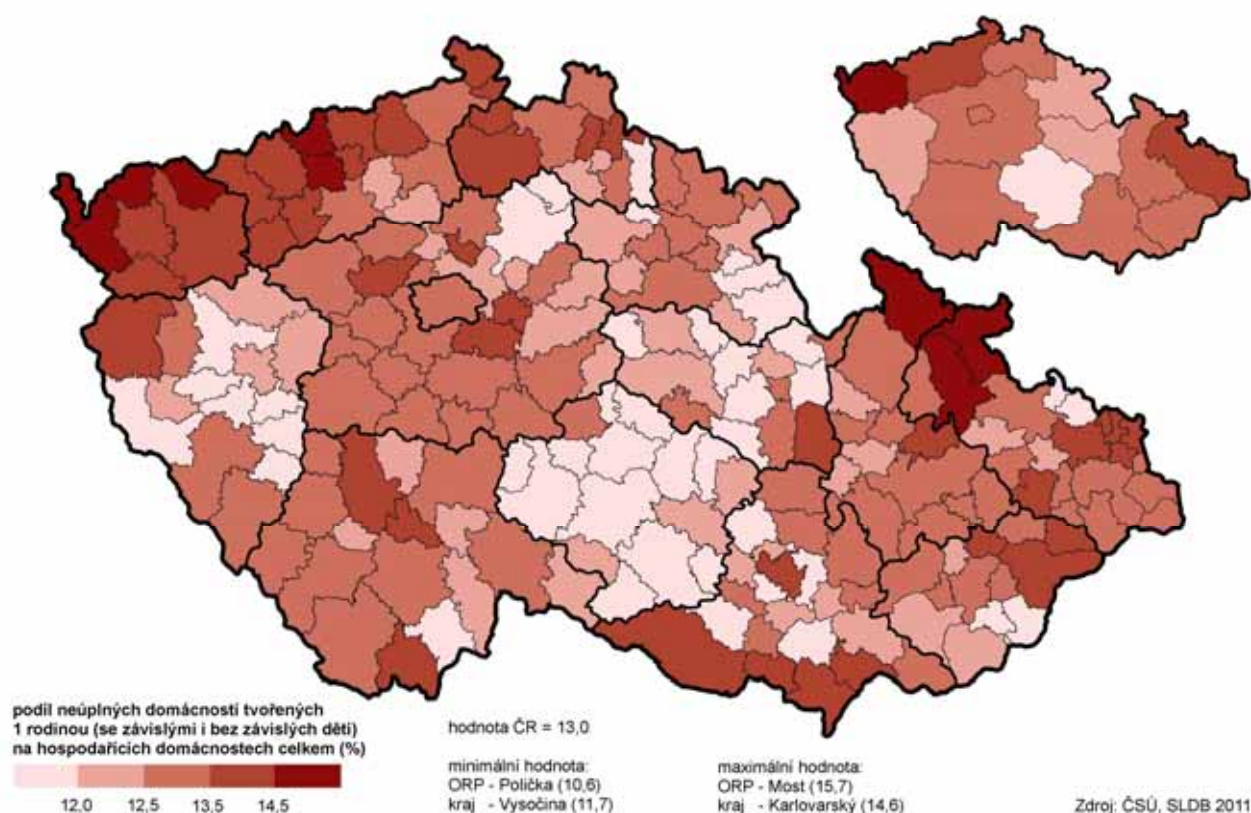
Třetí nejnižší podíl úplných rodin se závislými dětmi v Plzeňském kraji

Ze 118 056 úplných rodin tvořených 1 rodinou činily úplné rodiny se závislými dětmi 39,5 % a úplné rodiny bez závislých dětí 60,5 %. V komparaci s ostatními kraji dosáhla velikost podílu úplných rodin tvořených 1 rodinou třetí nejnižší hodnoty. Nejnižší podíl úplných rodin se závislými dětmi byl zaznamenán v krajích Hl. město Praha (38,2 %) a v Karlovarském (38,3 %) a naopak nejvyšší podíl v krajích Zlínském (43,1 %) a Středočeském (42,7 %). V ČR představoval podíl úplných rodin se závislými dětmi 41,0 %

Graf 6.3 Struktura domácností tvořených 1 rodinou podle počtu závislých dětí

Neúplné rodiny ve správních obvodech ORP a krajích

Sedmý nejvyšší krajský podíl neúplných rodin se závislými dětmi

Největší počet rodinných domácností tvořených 1 rodinou byl dvoučlenný

Ve struktuře 29 595 neúplných rodin tvořených 1 rodinou byly zastoupeny rodiny se závislými dětmi (52,5 %) a bez závislých dětí (47,5 %). Nejnižší podíly neúplných rodin se závislými dětmi se vyskytovaly na Moravě v krajích Zlínském (46,4 %), Vysočina (48,5 %) a Jihomoravském (48,6 %). Nejvyšší podíly neúplných rodin se závislými dětmi byly zjištěny v krajích s vysokou nezaměstnaností Ústeckém (58,4 %) a Karlovarském (56,2 %). Plzeňský kraj patřil z hlediska neúplných rodin se závislými dětmi ke krajům průměrným (7. nejvyšší podíl) a byl srovnatelný s podílem v ČR (52,4 %).

Největší počet rodinných domácností tvořených 1 rodinou bylo dvoučlenných (44,5 %) a tříčlenných (27,3 %). Dříve tradiční čtyřčlenné domácnosti byly v tomto pořadí až na třetím místě (22,4 %). Na rodinnou domácnost tvořenou 1 rodinou připadlo v průměru 2,92 osob, z toho s vlastním příjmem bylo 1,47 osob.

*Nejvyšší ekonomické aktivity dosahovaly úplné rodiny se závislími dětmi
Nejvyšší ekonomická neaktivita byla zjištěna v neúplných rodinách bez závislých dětí*

Ze 147 651 rodinných domácností tvořených 1 rodinou bylo zjištěno 99 996 ekonomicky aktivních tj. 67,7 % a ekonomicky neaktivních 42 628 domácností tj. 28,9 %. Ekonomická aktivita byla nezjištěna v 5 027 rodinných domácnostech tj. 3,4 %.

Ekonomická aktivita úplných rodin představovala 68,7 % a byla o 4,9 procentních bodů vyšší než ekonomická aktivita neúplných rodin. V rámci krajů ČR patřil Plzeňský kraj ke krajům s nižší ekonomickou aktivitou úplných rodin (9. nejvyšší podíl). Nejvyšší ekonomické aktivity úplných rodin dosáhl kraj Hl. město Praha (72,4 %) a naopak nejnižší kraj Moravskoslezský (67,5 %).

V úplných i neúplných rodinách se závislími dětmi bylo dosaženo vyšší ekonomické aktivity než v rodinách úplných a neúplných s nezávislími dětmi. Ekonomická aktivita úplných rodin se závislími dětmi činila 95,2 %, ekonomická neaktivita 2,4 % a nezjištěná ekonomická aktivita rovněž 2,4 %. Ekonomická aktivita neúplných rodin se závislími dětmi představovala 79,6 %, ekonomická neaktivita 13,6 % a nezjištěná ekonomická aktivita 6,7 %.

Ekonomická aktivita úplných rodin bez závislých dětí představovala 51,5 %, ekonomická neaktivita 45,5 % a nezjištěná ekonomická aktivita 3,0 %. Nejnižší ekonomické aktivity 46,3 % dosahovaly neúplné rodiny bez závislých dětí, zároveň tyto rodiny dosahovaly vůbec nejvyšší ekonomické neaktivity 48,6 %.

Tab. 6.2.3 Domácnosti tvořené 1 rodinou podle typu rodiny a ekonomické aktivity osoby v čele domácnosti

	Celkem	v tom					
		úplné rodiny			neúplné rodiny		
		celkem	v tom		celkem	v tom	
			bez závislých dětí	se závislími dětmi		bez závislých dětí	se závislími dětmi
Domácnosti tvořené 1 rodinou	147 651	118 056	71 475	46 581	29 595	14 052	15 543
v tom ekonomická aktivita osoby v čele domácnosti (%):							
ekonomicky aktivní	67,7	68,7	51,5	95,2	63,8	46,3	79,6
v tom:							
zaměstnaná	94,7	95,8	94,9	96,6	90,0	91,5	89,3
nezaměstnaná	5,3	4,2	5,1	3,4	10,0	8,5	10,7
ekonomicky neaktivní	28,9	28,5	45,5	2,4	30,2	48,6	13,6
ekonomická aktivita nezjištěna	3,4	2,8	3,0	2,4	6,0	5,1	6,7

*Nejvyšší podíl manželských párů žije v Klatovech
Nejvyšší podíl párů ve faktickém manželství byl zjištěn v Plzni*

V Plzeňském kraji bylo ze 118 056 rodinných domácností tvořených 1 úplnou rodinou 88,1 % manželských párů a 11,7 % faktických manželství, 0,2 % připadla na registrovaná partnerství a faktická partnerství. Nejvyšší podíl manželských párů byl zjištěn v Klatovech 90,1 %. Druhou nejčetnější skupinu tvořily obce velikostní skupiny s počtem obyvatel 500 až 999, kde podíl manželských párů činil 90,0 %. Zároveň se v těchto obcích vyskytoval nejnižší podíl faktických manželství. V Klatovech dosáhl podíl faktických manželství 9,6 % a 9,8 % v obcích velikostní kategorie 500 až 999 obyvatel.

Nejnižší podíl 85,9 % manželských párů bydlel v Plzni a druhý nejnižší podíl 87,4 % v obcích velikostní skupiny 5 000 až 9 999 obyvatel. Současně v těchto obcích žil nejvyšší podíl párů ve faktickém manželství v Plzni 13,9 % a 12,3 % v obcích od 5000 až 9 999 obyvatel.

Největší část úplných rodinných domácností manželských párů a faktických manželství byla bez závislých dětí

Z rodinných domácností manželských párů a faktických manželství tvořených 1 úplnou rodinou (117 827) bylo bez závislých dětí 60,5 %, s 1 závislým dítětem 19,3 %, se 2 závislími dětmi 17,6 % se 3 závislími dětmi 2,3 % a se 4 a více závislími dětmi 0,32 %. Na 1 rodinu připadl v průměru 0,63 závislých dětí. Podle věku manželky/družky se vyskytoval nejvyšší podíl manželství ve věku 55 let a více 38,8 % a 22,4 % ve věkové kategorii 35 až 40 let, nejnižší podíl 2 % byl zaznamenán ve věkové kategorii 15 až 24 let.

Nejvyšší podíl žen měl úplné střední vzdělání s maturitou vč. nástavbového studia
 Nejvyšší podíl mužů měl střední vzdělání včetně vyučení bez maturity
 Ekonomická aktivita úplných domácností tvořených 1 rodinou manželskými páry a faktickými manželstvími činila 68,7 %

Ze 117 827 úplných rodinných domácností tvořených 1 rodinou manželskými páry a faktickými manželstvími mělo vysokoškolské vzdělání 11,5 % žen a 14,3 % mužů, úplné střední s maturitou a vyšší odborné vč. nástavbového studia 38,9 % žen a 29,8 % mužů, střední vzdělání včetně vyučení bez maturity 32,5 % žen a 46,8 % mužů, základní vč. neukončeného 15,4 % žen a 7,4 % mužů, bez vzdělání 0,2 % žen a 0,1 % mužů.

Podle ekonomické aktivity osoby v čele rodiny dosahovalo ze 117 827 úplných domácností tvořených 1 rodinou manželskými páry a faktickými manželstvími 68,7 % ekonomické aktivity, 28,5 % ekonomické neaktivity a u 2,8 % případů byla ekonomická aktivita nezjištěna. Z celkového počtu ekonomicky aktivních (80 968) bylo 95,8 % zaměstnaných osob a 4,2 % nezaměstnaných osob.

Podle postavení v zaměstnání byla struktura celkového počtu zaměstnaných (77 584) tvořena ze 75,5 % zaměstnanci, z 15,8 % osobami pracujícími na vlastní účet a 5,3 % zaměstnavateli. Z této skupiny zaměstnaných bylo nezjištěno 3,6 %.

Z celkového počtu 116 776 úplných rodinných domácností bydlících tvořených 1 rodinou manželskými páry a faktickými manželstvími bydlelo 47,8 % ve vlastním domě, 25,3 % v bytě v osobním vlastnictví, 16,2 % v nájemních bytech, 3,8 % v družstevních bytech a 3,5 % v jiném bezplatném užívání.

Největší podíl úplných rodinných domácností tvořených 1 rodinou manželskými páry a faktickými manželstvími bydlel ve vlastním domě.

Tab. 6.2.4 Domácnosti tvořené 1 úplnou rodinou - manželské páry a faktická manželství bydlící v bytech podle právního důvodu užívání bytu a ekonomické aktivity osoby v čele domácnosti

	Celkem	z toho podle právního důvodu užívání bytu (%)				
		ve vlastním domě	v osobním vlastnictví	jiné bezplatné užívání	nájemní	družstevní
Domácnosti tvořené 1 úplnou rodinou - manželské páry a faktická manželství bydlící v bytech	116 776	47,8	25,3	3,5	16,2	3,9
v tom podle ekonomické aktivity osoby v čele domácnosti:						
zaměstnaní	76 923	48,4	24,5	2,9	17,0	4,3
v tom podle postavení v zaměstnání:						
zaměstnanci	58 124	45,6	26,5	2,8	18,0	4,6
zaměstnavatelé	4 088	66,1	15,2	2,8	9,8	2,4
osoby pracující na vlastní účet	11 955	56,5	19,0	3,5	13,9	3,5
ostatní a nezjištěno	2 756	47,0	21,2	1,9	20,2	3,7
nezaměstnaní	3 333	40,4	21,4	2,8	27,6	3,8
ekonomicky neaktivní	33 310	48,2	28,1	5,2	12,7	3,1
ekonomická aktivita nezjištěna	3 210	35,3	18,2	1,5	20,7	3,2

Téměř každá pátá rodina byla neúplná

Z celkového počtu rodinných domácností tvořených 1 rodinou byla zhruba každá pátá rodinná domácnost neúplná. V čele této neúplné rodinné domácnosti stála v 80,7 % žena a ve zbývajících 19,3 % muž. Celkový počet domácností v čele s ženou (23 870) byl z 54,3 % tvořena závislými dětmi a ze 45,7 % bez závislých dětí. Z celkového počtu domácností v čele s mužem (5 725) bylo 45,1 % domácností se závislými dětmi a 54,9 % domácností bez závislých dětí.

Nejvyšší podíl žen v čele neúplné domácnosti byl ve věkové kategorii 35 až 39 let

Největší počet žen (16,3 %) stojících v čele neúplné rodiny se vyskytoval ve věkové kategorii 35 až 39 let, druhou nejčetnější věkovou skupinu (14,8 %) představovaly ženy ve věkové kategorii 40 až 44 let. Nejmenší podíl žen 0,4 % stojících v čele neúplné rodiny byl zaznamenán ve věkové kategorii 15 až 19 let.

Nejvyšší podíl mužů v čele neúplné domácnosti byl ve věkové kategorii 45 až 49 let

Největší počet mužů (14,3 %) stojících v čele neúplné rodiny byl ve věkové skupině 45 až 49 let, druhou nejčetnější věkovou skupinu (13,3 %) tvořili muži ve věkové kategorii 50 až 54 let. Stejně jako u žen byl zjištěn nejmenší počet mužů (1 %) ve věkové kategorii 15 až 19 let.

Ekonomická aktivita neúplných rodin v čele s mužem činila 68,1 % a byla o 5,3 procentních bodu vyšší než ekonomická aktivita neúplných rodin v čele s ženou

Ekonomická aktivita neúplných rodinných domácností v čele s ženou činila 62,8 % a v čele s mužem 68,1 %. Ekonomická aktivita neúplných rodin se závislými dětmi v čele s ženou dosáhla 42,8 % a v čele s mužem 37,7 %. V neúplných rodinách bez závislých dětí v čele s ženou byla zjištěna ekonomická aktivita 20,0 % a v čele s mužem 30,4 %.

Tab. 6.2.5 Domácnosti tvořené 1 neúplnou rodinou podle počtu závislých dětí a ekonomické aktivity osoby v čele domácnosti

	V čele muž	v tom s počtem závislých dětí			V čele žena	v tom s počtem závislých dětí		
		0	1	2 a více		0	1	2 a více
Neúplné rodiny	5 725	3 146	1 983	596	23 870	10 906	8 995	3 969
v tom podle ekonomické aktivity osoby v čele domácnosti:								
zaměstnaní	3 579	1 580	1 510	489	13 425	4 373	6 347	2 705
v tom podle postavení v zaměstnání:								
zaměstnanci	2 578	1 160	1 070	348	11 262	3 665	5 317	2 280
zaměstnavatelé	202	84	90	28	251	84	120	47
osoby pracující na vlastní účet	625	253	279	93	1 106	355	509	242
ostatní vč. nezjištěno	174	83	71	20	806	269	401	136
nezaměstnaní	319	158	129	32	1 561	395	800	366
ekonomicky neaktivní	1 366	1 174	165	27	7 582	5 658	1 187	737
ekonomická aktivita nezjištěna	461	234	179	48	1 302	480	661	161

6.3. Nerodinné domácnosti

Plzeňský kraj patří ke krajům s vyšším podílem nerodinných domácností

V Plzeňském kraji se vyskytovalo 91 191 nerodinných domácností, což představovalo 37,6 % ze všech hospodařících domácností. Oproti krajům ČR patří Plzeňský kraj ke krajům s vyšším podílem nerodinných domácností (10. nejvyšší podíl). V ČR dosáhl podíl nerodinných domácností z celkového počtu hospodařících domácností 37,4 %.

Tab. 6.3.1 Nerodinné domácnosti podle velikostních skupin obcí a typu domácnosti

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Nerodinné domácnosti	91 191	2 917	6 135	6 839	21 929	15 235	3 515	34 621
v tom:								
domácnosti jednotlivců	79 334	2 575	5 425	6 082	19 343	13 396	3 118	29 395
z toho ženy (%)	53,8	47,3	49,3	49,3	53,4	55,7	57,9	55,2
vícečlenné nerodinné domácnosti	11 857	342	710	757	2 586	1 839	397	5 226
z toho domácnosti prarodičů s vnoučaty (%)	7,6	9,9	11,4	9,8	9,6	7,6	10,3	5,5

Nižší podíly nerodinných domácností žily na Moravě

Nižší podíly nerodinných domácností byly zaznamenány především v krajích na Moravě Vysočina 31,7 % a Zlínský 32,1 %, které představují oblast, kde žije větší podíl věřících a kde větší část obyvatelstva dává přednost životu v tradiční rodině. Naopak kraje, kde existuje vysoká nezaměstnanost, vykazují vyšší podíly nerodinných domácností (Karlovarský 41,4 % a Ústecký 40,3 %). Úplně nejvyššího podílu nerodinných domácností (47,3 %) bylo dosaženo v Hl. městě Praze, kde vysoký životní standard nabízí větší rozvoj nezávislosti a ničím neomezený životní styl.

V okresech Plzeňského kraje žil nejnižší podíl nerodinných domácností v okrese Plzeň-sever

V okresech Plzeňského kraje se podíly nerodinných domácností pohybovaly v rozmezí od 31,3 % do 43,1 %. Nejvyššího podílu nerodinných domácností bylo dosaženo v okresech Plzeň-město (43,1 %) a Tachov (36,7 %), naopak nejnižšího v okresech Plzeň-sever (31,3 %) a Plzeň-jih (34,4 %).

Nejnižší podíl nerodinných domácností se vyskytoval v obcích do 199 obyvatel
 Nerodinné domácnosti byly z 87 % tvořeny domácnostmi jednotlivců
 Nejvyšší podíl domácností jednotlivců bydlel v bytových domech
 V domácnostech jednotlivců žil nejvyšší podíl mužů ve věkové kategorii 30 až 49 let a nejvyšší podíl žen ve věkové kategorii 75 let a více

Podle velikostních skupin obcí byly zjištěny nejnižší podíly nerodinných domácností v obcích do 199 obyvatel 3,2 % a v Klatovech 3,9 %. Nejvyšší podíly byly zaznamenány v Plzni 38,0 % a 24,0 % v obcích od 1 000 až 4 999 obyvatel.

Struktura nerodinné domácnosti byla tvořena z 87,0 % domácnostmi jednotlivců a 13 % vícečlenných domácností. Ze 79 334 domácností jednotlivců bydlelo 38,2 % v rodinných domech, 56,0 % v bytových domech, v ostatních budovách 2,7 %, mimo byty včetně zařízení bydlelo 3,1 %. Z 11 857 vícečlenných domácností obývalo 34,2 % v rodinné domy, 59,4 % v bytové domy 3,1 % ostatní budovy, mimo byty včetně zařízení bydlelo 3,3 %.

V nerodinných domácnostech jednotlivců převažovaly ženy (53,8 %). V těchto nerodinných domácnostech žilo o 6 088 více žen než mužů. V nerodinných domácnostech jednotlivců se vyskytovalo nejvíce (37,2 %) mužů ve věkových kategoriích 30 až 49 let a 25,9 % u věkové kategorie 50 až 64 let. V nerodinných domácnostech jednotlivců žil největší počet žen (28,9 %) v nejvyšší věkové kategorii 75 let a více. Další skupiny s vyšší četností tvořily ženy ve věku 50 až 64 let (23,5 %) a 65 až 74 let (22,0 %). Naopak nejméně mužů (9,3 %) jednotlivců bylo zjištěno ve věkové skupině 75 let a více a jednotlivých žen (10,3 %) ve věkové skupině do 29 let.

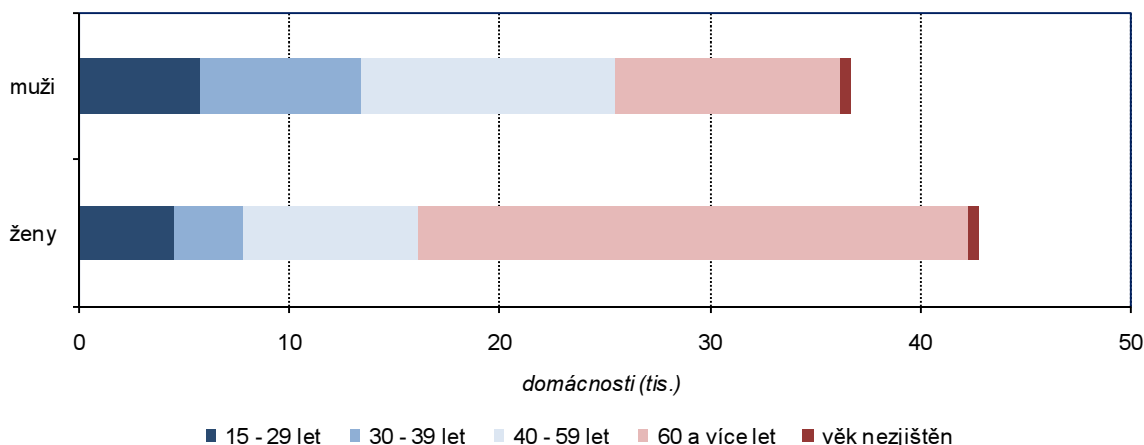
Tab. 6.3.2 Domácnosti jednotlivců podle pohlaví, rodinného stavu, ekonomické aktivity a věku

	Muži celkem	z toho rodinný stav (%)				Ženy celkem	z toho rodinný stav (%)			
		svobodní	ženatí	rozvedení	ovdovělí		svobodné	vdané	rozvedené	ovdovělé
Domácnosti jednotlivců	36 623	43,3	15,3	29,5	11,6	42 711	19,3	9,5	22,9	48,1
v tom podle ekonomické aktivity:										
zaměstnaní	19 484	50,4	14,5	32,4	2,6	12 595	40,9	13,2	33,2	12,7
nezaměstnaní	2 179	56,0	8,0	34,8	1,2	1 288	40,1	12,7	37,6	9,5
nepracující důchodci	9 327	18,8	16,0	28,0	37,2	25 457	3,6	6,0	17,7	72,7
ostatní ekonomicky neaktivní	902	82,8	5,8	10,2	1,0	1 081	73,6	14,5	8,8	2,9
nezjištěno	4 731	48,9	22,0	21,9	4,9	858	64,9	60,4	34,8	6,6
v tom podle věku:										
do 29 let	5 737	93,0	5,1	1,6	0,0	4 486	90,2	6,7	2,8	0,0
30 - 49 let	13 633	51,1	15,8	32,5	0,4	6 030	43,0	20,2	34,4	2,1
50 - 64 let	9 483	23,8	19,9	49,0	7,0	10 049	6,6	16,1	45,9	31,4
65 - 74 let	3 926	16,9	20,8	32,9	29,3	9 403	3,7	7,3	21,1	67,9
75 let a více	3 397	7,1	12,6	9,9	70,2	12 342	2,1	1,9	7,9	88,1
nezjištěný věk	447	87,0	3,1	2,2	0,2	401	83,3	3,7	1,7	5,0

V nerodinných domácnostech jednotlivců mužů tvořili nejvyšší podíl svobodní muži

Podle rodinného stavu žilo v domácnostech jednotlivců nejvíce mužů svobodných 43,3 % a rozvedených 29,5 %, zatímco v domácnostech jednotlivých žen byla nejsilněji zastoupena skupina ovdovělých žen 48,1 % a rozvedených žen 22,9 %. Nejméně mužů jednotlivců bylo ve skupině ovdovělých (11,6 %) a nejméně jednotlivých žen ve skupině vdaných (9,3 %).

Graf 6.4 Domácnosti jednotlivců podle pohlaví a věku

Významně rozdílná ekonomická aktivita mezi nerodinnými domácnostmi jednotlivců mužů a žen

Z nerodinných domácností jednotlivců, kteří bydlí samostatně, využívala největší část bydlení v osobním vlastnictví

Ekonomická aktivita v nerodinných domácnostech jednotlivců činila u mužů 59,2 % a u žen 32,5 %. Poměrně rozdílná ekonomická aktivita mezi muži a ženami byla ovlivněna vysokým podílem žen ve věku 75 let a více, které jsou ekonomicky neaktivní.

Z celkového počtu nerodinných domácností jednotlivců (79 334) bydlelo v bytě samostatně 84,3 %, v bytě s dalšími hospodářskými domácnostmi 12,6 % a mimo byty 3,1 %. Samostatný byt obývalo 66 899 nerodinných domácností jednotlivců a z těchto domácností využívala největší část bydlení v osobním vlastnictví (28,0 %). Druhou nejčetnější skupinu představovalo bydlení ve vlastním a nájemním bytě (24,7 %). Nejmenší část domácností jednotlivců žila v družstevním bytě (3,4 %).

Tab. 6.3.3 Domácnosti jednotlivců bydlící v bytech podle právního důvodu užívání bytu a podle ekonomické aktivity a postavení v zaměstnání obyvatel bytu

	Bydlící samostatně v bytě	z toho podle právního důvodu užívání bytu (%)				Bydlící v bytě s dalšími HD
		ve vlastním domě	v osobním vlastnictví	nájemní	družstevní	
Domácnosti jednotlivců	66 899	24,7	28,0	24,7	3,4	9 986
v tom ekonomická aktivita:						
zaměstnaní	26 845	22,0	30,9	27,6	4,0	4 344
v tom podle postavení v zaměstnání:						
zaměstnanci	21 350	20,3	32,5	28,5	4,2	3 282
zaměstnavatelé	823	37,4	23,1	18,7	3,3	150
pracující na vlastní účet	3 246	29,8	24,1	23,7	3,5	636
ostatní vč. nezjištěno	1 426	21,7	27,1	27,0	3,0	276
nezaměstnaní	2 715	19,8	22,5	32,1	3,9	590
ekonomicky neaktivní	33 214	28,9	28,1	22,7	3,1	2 990
nezjištěná ekonomická aktivita	4 125	11,4	11,8	16,7	2,0	2 062

Osmý nejnižší krajský podíl vícečlenných domácností
Vícečlenné domácnosti prarodičů tvořily nejvíce domácností s prarodičem ženou

V Plzeňském kraji bylo zjištěno 11 857 vícečlenných nerodinných domácností, což činilo 3,8 % z celkového počtu nerodinných domácností. V porovnání s ostatním krajem patřil Plzeňský kraj k průměrným krajům (8. nejnižší podíl).

Domácností prarodičů s vnoučaty (904) představovaly 7,6 % z vícečlenných nerodinných domácností, z toho v bytech žilo 897 domácností s vnoučaty. Z těchto bydlících domácností prarodičů s vnoučaty byly zastoupeny nejvíce domácnosti prarodiče ženy s nezávislými dětmi (49,4 %) a se závislými dětmi (27,5 %), nejméně domácnosti obou prarodičů bez závislých dětí 2,1 %.

Ostatní vícečlenné nerodinné domácnosti (10 953) tvořily 92,4 % z vícečlenných

nerodinných domácností, z toho v bytech bydlelo 96,5 % ostatních vícečlenných domácností.

Nejvyšší ekonomické aktivity bylo dosaženo ve dvoučlenných nerodinných domácnostech

Průměrná ekonomická aktivita činila 69,3 % dvoučlenných, 18,1 % tříčlenných, 7,0 % čtyřčlenných a 5,5 % pěti a vícečlenných domácností. Na 1 vícečlennou nerodinnou domácnost připadlo v průměru 2,57 osob, z toho vlastní příjem mělo 1,43 %.

Tab. 6.3.4 Vícečlenné nerodinné domácnosti podle počtu členů a počtu ekonomicky aktivních osob

	Celkem	v tom s počtem členů (%)				Průměrný počet členů domácnosti	
		2	3	4	5 a více	celkem	z toho s vlastním příjmem
Vícečlenné nerodinné domácnosti	11 857	69,3	18,1	7,0	5,5	2,57	1,43
v tom s počtem ekonomicky aktivních osob:							
0	3 814	75,1	15,8	6,1	3,0	2,42	0,67
1	3 834	75,2	16,2	5,5	3,0	2,40	1,39
2	3 392	72,9	17,7	5,7	3,7	2,44	1,86
3	538	x	59,5	20,4	20,1	3,78	2,78
4 a více	279	x	x	29,7	70,3	6,40	4,74

*Největší část vícečlenných nerodinných domácností bydlela v bytových domech ve třípokojových bytech
Nejvyšší podíl vícečlenných nerodinných domácností bydlel v nájemních bytech*

V bytech bydlelo 11 468 vícečlenných nerodinných domácností, tj. 96,7 % z celkového počtu nerodinných domácností. Z těchto bydlících domácností využívalo bydlení v rodinných domech 35,4 %, v bytových domech 61,4 % a mimo budovy 3,2 %. Nejvíce vícečlenných domácností žilo ve třípokojových (22,1 %) a čtyřpokojových (18,1 %) bytech. Přibližně stejný počet vícečlenných domácností obýval dvoupokojové byty (12,5 %) a pěti a vícepokojové byty (12,4 %). V bytech s jednou místností bydlelo 5,7 % vícečlenných domácností.

Největší část vícečlenných nerodinných domácností využívala bydlení v nájemních bytech 25,0 % a ve vlastních bytech 23,4 %. V bytech v osobním vlastnictví bydlelo 17,8 % vícečlenných domácností. Nejmenší podíl vícečlenných domácností využíval jiného bezplatného využívání bytu 2,7 % a bydlení v družstevních bytech 1,7 %.

7. Domy a byty

Závěry populačního cenzu SLDB 2011 přinášejí ucelený pohled na problematiku stavu domovního a bytového fondu v Plzeňském kraji a umožňují hodnocení z celé řady aspektů. Vzhledem k tomu, že jednotlivé údaje o bydlení jsou šetřeny v závislosti na demografických, sociálních a ekonomických podmínkách jednotlivých domácností, lze z nich i vyhodnotit úroveň bydlení příslušné části obyvatelstva. Hlediska hodnocení struktury domovního fondu jsou různá a přecházejí od kvantitativních po kvalitativní (např. průměrné stáří domovního a bytového fondu, velikost bytu zejména v souvislosti s plochou a počtem pokojů, technická vybavenost, doba výstavby, obsazenost bytu v návaznosti na typ domácnosti apod.). Do celkového počtu domů jsou zahrnuty všechny domy určené k bydlení (bez ohledu na obydlenost), objekty s byty (bytem) a ubytovací zařízení bez bytu, pokud slouží k bydlení (např. dětské domovy, ústavy sociální péče, penzióny pro důchodce, azylová zařízení apod.). Na rozdíl od roku 2001 se nezjišťovala ani u domů ani u bytů kategorie „obydlen přechodně“. Ve srovnání s rokem 2001 je odlišné vymezení obytné místnosti, do obytných místností je nyní zahrnuta i kuchyň, pokud splňuje parametry obytné místnosti (tzn. pokud má plochu 8 m² a větší). Stejně tak je rozdílné proti SLDB 2001 pojetí obytné plochy bytu, která je součtem plochy všech obytných místností a kuchyně, pokud má plochu minimálně 8 m². V minulém sčítání se započítávala do obytné plochy bytu z kuchyně pouze plocha přesahující 12 m². Bývalé čtyři kategorie bytu jsou nahrazeny rozdělením bytů na byty standardní a byty se sníženou kvalitou.